

Ministerstvo životného prostredia SR
ako riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie

vyhlasuje

V Ý Z V U

na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok

Operačný program Životné prostredie

Prioritná os 3
OCHRANA OVZDUŠIA
a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy

Operačný cieľ:

3.1 OCHRANA OVZDUŠIA
(I. a III. skupina aktivít)

Kód výzvy: OPŽP-PO3-09-3

Dátum vyhlásenia výzvy: 3. august 2009
Dátum uzavretia výzvy: 3. november 2009

Schválil:

Dátum: 30.7.2009

Ing. Viliam Turský
minister životného prostredia SR

1. KONTAKTNÉ ÚDAJE PRE BLIŽŠIE INFORMÁCIE K VÝZVE

Ministerstvo životného prostredia SR:

- www.enviro.gov.sk, www.opzp.sk
- info@enviro.gov.sk
- Sekcia environmentálnych programov a projektov, Odbor programov,
Tel. č.: 02/5956 2522, 02/5956 2434

Regionálne environmentálne poradenské a informačné strediská (REPIS) Slovenskej agentúry životného prostredia:

- www.repis.sk
- Odbor riadenia REPIS,
Tel. č.: 051/7480 115
- regionálne kancelárie REPIS:

stredisko	adresa	telefón	e-mail
REPIS Banská Bystrica	Tajovského 28 975 90 Banská Bystrica	048/ 4135 211	bb-repis@sazp.sk
REPIS Banská Štiavnica	Kammerhofská 26 96 901 Banská Štiavnica	045/ 6920 681	bs-repis@sazp.sk
REPIS Košice	Tajovského 10 040 01 Košice	055/ 6255 567 055/ 6253 240	ke-repis@sazp.sk
REPIS Nitra	Ďurkova 19 949 01 Nitra	037/ 6524 189	nr-repis@sazp.sk
REPIS Poprad	Sobotské námestie 62 05801 Poprad – Spišská Sobota	052/ 7769 533	pp-repis@sazp.sk
REPIS Prešov	Sabinovská 3 080 01 Prešov	051/ 7716 441	po-repis@sazp.sk
REPIS Prievidza	Dlhá 3 971 01 Prievidza	046/ 5425 093	pd-repis@sazp.sk
REPIS Rimavská Sobota	Svätoplukova 40 979 01 Rimavská Sobota	047/ 5621 419	rs-repis@sazp.sk
REPIS Trnava	Pažitná 84 917 01 Trnava	033/ 5536 613	tt-repis@sazp.sk
REPIS Žilina	Dolný val 20 012 06 Žilina	041/ 5620 704	za-repis@sazp.sk

2. INDIKATÍVNA VÝŠKA FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na túto výzvu je 100 000 000 EUR z fondu ERDF a zo štátneho rozpočtu.

3. CIELE VÝZVY

Špecifickým cieľom výzvy je znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy v súlade s legislatívou EÚ a SR.

Cieľom výzvy v rámci operačného cieľa 3.1 Ochrana ovzdušia je predovšetkým transpozícia a implementácia predpisov EÚ, dosiahnutie ustanovených technických požiadaviek na prevádzku zdrojov, ktorými sa obmedzujú množstvá vypúšťaných znečisťujúcich látok.

4. TECHNICKO-ORGANIZAČNÉ NÁLEŽITOSTI VÝZVY

Technicko-organizačné náležitosti v súvislosti s vypracovaním a predkladaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok, vrátane získania prístupu do verejnej časti (portálu) IT monitorovací systém (ITMS) a určenia termínu, miesta a spôsobu predkladania žiadosti o nenávratný finančný príspevok sú uvedené v kapitole 3 *„Príručky pre žiadateľa o nenávratný finančný príspevok z ERDF/KF pre žiadosti, ktorých celkové náklady nepresahujú 25 mil. EUR“*, ktorá je prílohou tejto výzvy.

5. OPRÁVNENOSŤ ŽIADATEĽA

V rámci tejto výzvy sú oprávnenými žiadateľmi subjekty podľa tabuľky:

Presné vymedzenie oprávneného subjektu	Vymedzenie skupiny oprávnených aktivít (príp. aj typu projektov), pre ktoré je daný prijímateľ oprávnený	Maximálna výška príspevku zo zdrojov EÚ a SR (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF)*	Minimálna výška spolufinancovania zo zdrojov prijímateľa (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF)*
ústredné orgány štátnej správy alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie	Skupina I. A, B (s výnimkou projektov súvisiacich so smernicou 94/63/ES, kde je oprávnené iba MV SR a MO SR)	100 %	0 %

* Iba v prípadoch, ak príspevkové organizácie zriadené orgánmi verejnej správy, združenia s účasťou obcí alebo fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie nie sú v rámci aktivít projektu prijímateľmi, na ktorých sa vzťahuje schéma štátnej pomoci. V ostatných prípadoch platí maximálna intenzita pomoci stanovená v schéme, v rámci ktorej príspevok z fondov EÚ predstavuje 85 % a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu 15 % z celkových oprávnených verejných výdavkov.

Presné vymedzenie oprávneného subjektu	Vymedzenie skupiny oprávnených aktivít (príp. aj typu projektov), pre ktoré je daný prijímateľ oprávnený	Maximálna výška príspevku zo zdrojov EÚ a ŠR (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF)*	Minimálna výška spolufinancovania zo zdrojov prijímateľa (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF)*
Ministerstvo vnútra SR (vrátane Policajného zboru a zložiek zodpovedných za zabezpečenie civilnej ochrany), Ministerstvo obrany SR (vrátane Ozbrojených síl SR)	Skupina I. B – iba projekty súvisiace so smernicu 94/63/ES	100 %	0 %
Ministerstvo životného prostredia SR	Skupina III. A - informačné kampane v oblasti kvality ovzdušia, D, E	100 %	0 %
Slovenská agentúra životného prostredia	Skupina III. A - informačné kampane v oblasti kvality ovzdušia, D	100 %	0 %
Slovenský hydrometeorologický ústav	Skupina III. A - informačné kampane v oblasti kvality ovzdušia, B, C, D, E, F	100 %	0 %
Slovenská inšpekcia životného prostredia	Skupina III. B	100 %	0 %
Slovenská správa ciest	Skupina III. A - nákup čistiacej techniky pozemných komunikácií a výsadba a regenerácia izolačnej zelene oddeľujúcej frekventované dopravné koridory (výsadba stanovištne vhodných druhov drevín) iba v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia	100 %	0 %
obce alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie	Skupina I. A, B (s výnimkou projektov súvisiacich so smernicu 94/63/ES) Skupina III. A (s výnimkou informačných kampaní v oblasti kvality ovzdušia)	95 %	5 %

Presné vymedzenie oprávneného subjektu	Vymedzenie skupiny oprávnených aktivít (príp. aj typu projektov), pre ktoré je daný prijímateľ oprávnený	Maximálna výška príspevku zo zdrojov EÚ a ŠR (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF)*	Minimálna výška spolufinancovania zo zdrojov prijímateľa (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF)*
vyššie územné celky alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie	Skupina I. A, B (s výnimkou projektov súvisiacich so smernicu 94/63/ES) Skupina III. A (s výnimkou informačných kampaní v oblasti kvality ovzdušia)	95 %	5 %
Železnice SR	Skupina I. B – iba projekty súvisiace so smernicou 94/63/ES	100 %	0 %
združenia s účasťou obcí (vrátane mikroregiónov) ¹ ,	Skupina I. A, B (s výnimkou projektov súvisiacich so smernicou 94/63/ES, kde sú oprávnené iba ŽSR a ŽS Cargo Slovakia, a. s.) Skupina III. A (okrem nákupu čistiacej techniky pozemných komunikácií, ako aj informačných kampaní v oblasti kvality ovzdušia)	95 %	5 %
organizácie, ktoré boli cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou ² zriadené na účely prevádzkovania základných a stredných škôl, materských škôl, zariadení na výkon sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, hospicov a nemocníc	Skupina I. A	95 %	5 %

¹ Prijímateľmi pomoci môžu byť združenia, ktoré pozostávajú výlučne z obcí alebo z obcí a ďalších subjektov zo sektora verejnej správy a vznikli na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov alebo § 20f až §21 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

² cirkvi a náboženské spoločnosti registrované podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov (ako zriaďovatelia špecializovaných subjektov).

Presné vymedzenie oprávneného subjektu	Vymedzenie skupiny oprávnených aktivít (príp. aj typu projektov), pre ktoré je daný prijímateľ oprávnený	Maximálna výška príspevku zo zdrojov EÚ a ŠR (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF)*	Minimálna výška spolufinancovania zo zdrojov prijímateľa (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF)*
iné fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie ³ s výnimkou osôb špecifikovaných nižšie ⁴	Skupina I. A, B (s výnimkou projektov súvisiacich so smernicou 94/63/ES, kde sú oprávnené iba ŽSR a ŽS Cargo Slovakia, a. s.) Skupina III. A (okrem nákupu čistiacej techniky pozemných komunikácií, ako aj informačných kampaní v oblasti kvality ovzdušia)	95 %	5 %
Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s.	Skupina I. B – iba projekty súvisiace so smernicou 94/63/ES	95 %	5 %
Prevádzkovatelia / správcovia pozemných komunikácií (Národná diaľničná spoločnosť a.s.)	Skupina III. A - nákup čistiacej techniky pozemných komunikácií a výsadba a regenerácia izolačnej zelene oddeľujúcej frekventované dopravné koridory (výsadba stanovištne vhodných druhov drevín) iba v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia	95 %	5 %

³ V prípade subjektov, ktoré sú povinnými alebo dobrovoľnými účastníkmi schémy obchodovania so skleníkovými plynmi (príloha A a B zákona č.572/2004 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov) je nutné zabezpečiť dodržanie právnych predpisov EÚ a usmernení v oblasti štátnej pomoci. Subjekty, ktoré budú realizovať projekt v rámci OP ŽP, ktorý prispieva k zníženiu množstva emisií skleníkových plynov a sú zároveň povinnými alebo dobrovoľnými účastníkmi schémy obchodovania so skleníkovými plynmi sa v zmluve o poskytnutí NFP zaviazajú, že nebudú obchodovať s pomernou časťou emisných kvót CO₂, ktoré boli ušetrené realizáciou projektu, ktorá zodpovedá pomernej časti príspevku NFP. Na základe zmluvy o NFP odovzdajú pomernú časť redukcie emisných kvót CO₂ (rozdiel medzi prideleným množstvom kvót na daný rok a skutočným množstvom kvót po predpokladanej realizácii projektu s ohľadom na pomer financovania z NFP), ktorá bude generovaná projektom na účet Národného registra emisných kvót SR určený v zmluve o NFP medzi žiadateľom a MŽP SR.

⁴ Oprávnenými žiadateľmi nebudú (vzhľadom na deliacu líniu s Programom rozvoja vidieka):

- poľnohospodárske podniky,
- lesné podniky.

Financovanie uvedených oprávnených prijímateľov, vrátane stanovenia podielu jednotlivých zdrojov spolufinancovania, t.j. zdrojov EÚ a zdrojov štátneho rozpočtu v rámci nenávratného finančného príspevku poskytnutého prijímateľovi, sa bude uskutočňovať podľa pravidiel obsiahnutých v platnej Stratégii financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, ako aj v platnom Systéme finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013⁵.

Pre subjekty (prijímateľov), na ktoré sa vzťahuje/ú schéma/y štátnej pomoci, zároveň platia aj pravidlá financovania, ktoré sú stanovené priamo v príslušnej/ých schéme/ach štátnej pomoci, vrátane maximálnej intenzity pomoci stanovenej v schéme/ach⁶.

Vo vzťahu k oprávnenosti žiadateľa sa uplatňujú tiež ďalšie podmienky poskytnutia pomoci v zmysle bodu 11. tejto výzvy.

6. OPRÁVNENOSŤ AKTIVÍT REALIZÁCIE PROJEKTU

V rámci Operačného cieľa 3.1 Ochrana ovzdušia sú pre túto výzvu oprávnené nasledovné aktivity:

I. skupina: Znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM_{10} , $PM_{2,5}$), SO_2 , NO_x , benzén, VOC, NH_3 , ťažkých kovov a PAH⁷:

A. Projekty zamerané na znižovanie emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorými sa dosiahnu nižšie hodnoty emisií než sú požadované platnými právnymi predpismi (vrátane príslušných systémov monitorovania) alebo sa dosiahnu sprísnené požiadavky podľa nových predpisov a strategických dokumentov EÚ, najmä:

⁵ V rámci uplatňovania vyššie uvedených pravidiel sa prijímatelia rozčleňujú na prijímateľov zo sektora verejnej správy alebo prijímateľov zo súkromného sektora.

Medzi prijímateľov z verejnej správy v súlade s § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov patria právnické osoby zapísané v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa osobitného predpisu a zaradené vo verejnej správe v súlade s jednotnou metodikou platnou pre Európsku úniu, a to: a) v ústrednej správe, b) v územnej samospráve, c) vo fondoch sociálneho poistenia a fondoch zdravotného poistenia.

V ústrednej správe sa vykazujú štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie, štátne účelové fondy, Fond národného majetku SR a Slovenský pozemkový fond, verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa vyššie uvedeného odseku.

V územnej samospráve sa vykazujú obce a vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie. Vo fondoch sociálneho poistenia a fondoch zdravotného poistenia sa vykazujú Sociálna poisťovňa a zdravotné poisťovne. Medzi prijímateľov zo súkromného sektora patria subjekty, ktoré nespádajú pod vymedzenie v § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁶ V tomto prípade sa v súlade s platnou Stratégiou financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 stanovuje v rámci jednotlivých projektov príspevkov z fondov EÚ vo výške 85 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, ku ktorému je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu do výšky maximálnej možnej intenzity štátnej pomoci v súlade so schémou/ami štátnej pomoci (do výšky 100 % celkových oprávnených verejných výdavkov).

⁷ Vzhľadom na tematicky podobné aktivity podporované v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR), ktorého riadiacim orgánom je MH SR a v rámci OP ŽP, prioritnej osi 3, operačného cieľa 3.1., bolo v prípade skupiny aktivít „Znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM_{10} , $PM_{2,5}$), SO_2 , NO_x , benzén, VOC, NH_3 , ťažkých kovov a PAH“ potrebné stanoviť deliace línie na úrovni projektov medzi OP ŽP a OP KaHR. Uvedená deliaca línia je presnejšie špecifikovaná na konci časti tohto programového manuálu, týkajúcej sa operačného cieľa 3.1..

- inštalovanie a modernizácia odlučovacích technológií, alebo koncových technológií (napr. DeSOx, odprašovacie zariadenia, zakapotovanie technológie príp. dopravných pásov) a inštalácia BAT technológií (napr. zmena princípu technológie výroby, ktorej výsledkom je zníženie emisií, zmena surovinovej základne, vybudovanie zavlažovacích systémov haldových materiálov a troskovej jamy);
- zmena palivovej základne na environmentálne prijateľnejšie palivo (v danom prípade okrem obnoviteľných zdrojov energie);
- opatrenia investičného charakteru pre spaľovacie zariadenia za účelom zosúladenia s požiadavkami BAT podľa smernice o priemyselných emisiách (napr. DeSOx, DeNOx)⁸;
- opatrenia investičného charakteru určené v integrovanom povolení v spaľovacích energetických zariadeniach s menovitým tepelným príkonom od 20 MW do 50 MW za účelom zosúladenia zdroja so smernicou č. 1/2008/ES o IPKZ (plán v tematickej stratégii kvality ovzdušia)⁹;
- rekonštrukcia existujúcich spaľovní odpadov v zdravotníckych zariadeniach nad rámec smernice č. 2000/76/ES vrátane príslušných systémov automatizovaného monitorovania;
- likvidácia kotolne a napojenie sa na centrálny zdroj tepla.

B. Zavádzanie progresívnych technológií a technických opatrení na znižovanie emisií prchavých organických látok (VOC) zo zariadení, najmä:

- opatrenia (technického charakteru) na znižovanie obsahu VOC v regulovaných výrobkoch podľa smernice 2004/42/ES¹⁰ o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v určitých farbách a lakoch a vo výrobkoch na povrchovú úpravu vozidiel a o zmene a doplnení smernice 1999/13/ES (napr. prechod výroby farieb a lakov a pod. na farby a laky obsahujúce menej VOC);
- technologické opatrenia umožňujúce znižovanie emisií VOC v zariadeniach spadajúcich pod smernicu 99/13/ES¹¹ (v súlade s definíciami uvedenými v prílohe č. 1 uvedenej smernice¹²), ako napr. inštalácia odlučovacích zariadení (napr. katalytických a termooxidačných jednotiek), prechod na použitie vodou riediteľných farieb, lakov a lepidiel vo výrobnom procese a pod.;
- znižovanie emisií prchavých organických látok zo skladovania benzínu v distribučných skladoch s obratom 0 – 25 000 t/rok (zariadenia spadajúce pod smernicu 94/63/ES);

⁸ V súčasnosti prebieha schvaľovanie smernice o priemyselných emisiách na úrovni Európskeho spoločenstva.

⁹ Realizácia opatrení v rámci v súčasnosti stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktoré musia byť zosúladené so Smernicou o veľkých energetických zariadeniach. č. ES/2001/80 (napr. inštalovanie BAT technológií ako sú DeSOx, DeNOx, vysoko účinné odlučovacie zariadenia).

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/42/ES z 21. apríla 2004 o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel v určitých farbách a lakoch a vo výrobkoch na povrchovú úpravu vozidiel a o zmene a doplnení smernice 1999/13/ES.

¹¹ Smernica Rady 1999/13/ES z 11. marca 1999 o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel pri určitých činnostiach a v určitých zariadeniach.

¹² Príloha č. 1 obsahuje tieto činnosti: polygrafia, odmasťovanie a čistenie povrchov, chemické čistenie, nanášanie náterov, následná povrchová úprava vozidiel, natieranie pásov a zvitkov, natieranie navíjaných drôtov, nanášanie lepidla, výroba obuvi, výroba náterových látok, lakov a tlačiarenských farieb a lepidiel, výroba farmaceutických výrobkov, výroba a spracovanie gumených výrobkov, extrakcia rastlinných olejov a živočíšnych tukov a rafinácia rastlinných olejov, impregnácia dreva, laminovanie dreva a plastov.

- znižovanie emisií prchavých organických zlúčenín z prečerpávacích zariadení benzínu (plnenie a vyprázdňovanie mobilných zásobníkov) s obratom do 150 000 t/rok (zariadenia spadajúce pod smernicu 94/63/ES);
- opatrenia na uvedenie čerpacích staníc pohonných hmôt do súladu so smernicou 94/63/ES.

III. skupina: Riešenie kvality ovzdušia a skvalitňovanie a odborná podpora monitorovania emisií a kvality ovzdušia podľa požiadaviek EÚ ako aj skvalitnenie Národného emisného informačného systému (NEIS):

A. Projekty zamerané na znižovanie znečisťovania ovzdušia emisiami z plošných, fugitívnych a líniových zdrojov znečisťovania a iné efektívne opatrenia na riešenie dobrej kvality ovzdušia v okolí plošných, fugitívnych a líniových zdrojov znečisťovania ovzdušia na celom území SR a projekty zamerané na opatrenia špeciálne v oblastiach riadenia kvality ovzdušia vychádzajúce najmä z programov na zlepšenie kvality ovzdušia, prípadne z akčných plánov na zabezpečenie kvality ovzdušia, vypracovaných KÚŽP:

- nákup čistiacej techniky (postrekové cisterny, čistiace vozy) pozemných komunikácií (diaľnic, rýchlostných komunikácií, ciest 1. a 2. triedy a miestnych komunikácií);
- zazelenanie miest (výsadba a regenerácia izolačnej zelene oddeľujúcej obytnú zástavbu od priemyselných stavieb, komerčných areálov alebo frekventovaných dopravných koridorov, revitalizácia neudržiavaných plôch a ich premena na parky a zatravnené oblasti) a výsadba stanovištne vhodných druhov drevín;
- budovanie záchytných parkovísk tam, kde sa zavedú pešie zóny;
- technické opatrenia na zníženie prašnosti skládok (napr. skrápaním, zazelenaním a pod.);
- informačné kampane o význame dosiahnutia dobrej kvality ovzdušia alebo o vplyve znečisťujúcich látok, nachádzajúcich sa v ovzduší na zdravie ľudí.

B. Projekty zamerané na kontrolu správnosti výsledkov meraní, akreditáciu a na systémy riadenia kvality kontinuálneho a diskontinuálneho merania emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, vykonávaných poverenou organizáciou a orgánmi štátnej správy najmä:

- technické a metrologické vybavenie a zabezpečenie školení pracovníkov Referenčného laboratória, odbor meraní „Imisie – emisie“;
- akreditácia odborných činností Referenčného laboratória a akreditácia organizátora porovnávacích meraní;
- technické a metrologické vybavenie a zabezpečenie školení pracovníkov kontrolných orgánov štátnej správy pre výkon ich činností:
  - kontrola zdrojov emisií meraním;
  - kontrola a dohľad nad kontinuálnymi a diskontinuálnymi meraniami;
- akreditácia príslušných odborných činností kontrolných orgánov štátnej správy.

C. Projekty na systémové a technické riešenie monitorovania kvality ovzdušia podľa požiadaviek smerníc EÚ vrátane riešenia akreditácie systémov kvality (smernice č. 96/62/ES, č. 99/30/ES, č. 2000/69/ES, č. 2002/3/ES, č. 2004/107 a návrh novej smernice o kvalite ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe 2005/0183), najmä:

- obnova a dovybavenie už existujúcich meracích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO) v období rokov 2007 – 2013;
- zjednotenie systémov prenosu dát z meracích staníc NMSKO do centrálnej databázy;
- modernizácia a dovybavenie technických a ostatných súvisiacich prostriedkov pre analýzy vzoriek vonkajšieho ovzdušia a kalibráciu analyzátorov NMSKO podľa

požiadaviek smerníc vrátane komplexného riešenia akreditácie činnosti skúšobného laboratória a kalibračného laboratória podľa EN ISO/IEC 17025.).

D. Projekty na zabezpečenie kvalifikovaného hodnotenia kvality ovzdušia na území SR, najmä:

- spracovanie a interpretácie dát o kvalite ovzdušia;
- modelovacie techniky;
- analýza rozptylu a pôvodu znečisťujúcich látok, pre ktoré je hodnotená kvalita ovzdušia;
- štúdie hodnotenia podielov zdrojov na znečistení ovzdušia látkami, pre ktoré je hodnotená kvalita ovzdušia;
- skvalitnenie projekcií základných znečisťujúcich látok.

E. Projekty zamerané na systémové riešenia špecifických inventarizácií a projekcií na preukazovanie národných emisných stropov určených smernicou č. 2000/81, prípadne jej pripravovanou novelou.

7. OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKOV REALIZÁCIE PROJEKTU

Základným východiskom pre stanovenie oprávnenosti výdavkov je článok 56 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde.

Oprávnené výdavky sú presnejšie a podrobnejšie stanovené v podpornom dokumente: *„Usmernenie riadiaceho orgánu k oprávnenosti výdavkov pre projekty financované zo ŠF a KF v rámci Operačného programu Životné prostredie na programové obdobie 2007 – 2013“*.

Časový rámec oprávnenosti výdavkov je stanovený tak, že za oprávnené sa považujú výdavky, ktoré vznikli v období od 1.1.2007 do 31.12.2015.

Obmedzenia vo vzťahu k oprávneným/neoprávneným výdavkom v rámci operačného cieľa 3.1. pre I. skupinu oprávnených aktivít - Znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀, PM_{2,5}), SO₂, NO_x, benzén, VOC, NH₃, ťažkých kovov a PAH:

- Na podporu budú oprávnené len projekty, z ktorých je zrejmé, že v porovnaní s požiadavkami ochrany ovzdušia podľa príslušných smerníc EÚ, predpisov SR a referenčných dokumentov pre najlepšiu dostupnú techniku sa dosahuje lepšia úroveň ochrany ovzdušia t.j. projektované parametre emisných veličín¹³ sú nižšie ako určené emisné limity, technické požiadavky alebo všeobecné podmienky prevádzkovania pre príslušný zdroj, časť zdroja alebo zariadenie¹⁴, sú splnené požiadavky na monitorovanie emisií a imisií¹⁵ a súčasne ročné emisie podľa projektu (prepočítané na referenčné tony SO₂) v cieľovom roku sú nižšie ako emisie za porovnateľné obdobie (napríklad: priemer za 3 roky, prípadne priemer za 5 rokov alebo najvyššia emisia za rok z posledných 5 rokov).

¹³ § 3 odsek 1 vyhlášky MŽP SR č.408/2003 Z. z.

¹⁴ vyhlášky MŽP SR č. 704/2002 Z. z., 706/2002 Z. z., 409/2003 Z. z.

¹⁵ vyhláška MŽP SR č. 408/2003 Z. z.

- Výstavba nových zdrojov znečisťovania ovzdušia bude oprávnená len za predpokladu, že bude odstavený zdroj existujúci a zároveň dôjde k zníženiu celkového množstva emisií za rok v porovnaní s pôvodným zdrojom.
- Pri podporených projektoch môže dôjsť k zvýšeniu kapacity, prípadne príkonu, ale len za predpokladu zníženia celkového množstva emisií za rok.
- Neoprávnené sú projekty zmeny palivovej základne na environmentálne prijateľnejšie palivo, kde žiadateľom nie je držiteľ povolenia na výrobu alebo na výrobu a rozvod tepla zákona č. 99/2007 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a ktorým sa dopĺňa zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ak je také povolenie podľa tohto zákona pre danú činnosť potrebné.
- Neoprávnené sú projekty zmeny palivovej základne, ktoré budú realizované v bytových domoch.
- Neoprávnené sú projekty zmeny palivovej základne, kde nedôjde k vyradeniu pôvodného kotla o výkone rovnajúcom sa alebo väčšom ako výkon nového zariadenia, ktorého inštalácia je predmetom projektu.
- Projekty, kde žiadateľ nepredloží účtovné záznamy o nakúpenom množstve paliva za predchádzajúci kalendárny rok sú neoprávnené.
- V prípade spaľovní odpadov zo zdravotníckych zariadení sú oprávnené len tie projekty na rekonštrukciu, ktoré nesmerujú k zvýšeniu celkových emisií znečisťujúcich látok.
- Spomedzi projektov, ktoré sú zamerané na predchádzanie vzniku znečistenia ovzdušia alebo zníženie emisií do ovzdušia z jestvujúcich zdrojov znečisťovania zmenou palivovej základne na plyné palivo, sú vylúčené projekty, z ktorých nie je zjavné, že príslušné zariadenia na spaľovanie palív zodpovedajú požiadavkám na ekologicky vhodný výrobok podľa kritérií vyhlásených EÚ (Modrý kvet), SR (environmentálne vhodný výrobok) alebo kritérií označovania iného členského štátu EÚ, ktoré sú zhodné alebo prísnejšie (ide o zariadenia, ktoré v čase ich inštalácie nezodpovedajú napr. požiadavkám na účinnosť podľa najaktuálnejšieho stavu techniky).
- Projekty plynofikácie obcí nie sú oprávnené.
- Projekty komplexnej rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti (materské, základné a stredné školy, zariadenia sociálnych služieb, zariadenia na výkon sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, kultúrne domy, osvetové strediská) a zdravotníckych zariadení (všeobecných a špecializovaných nemocníc) zahŕňajúce okrem zmeny palivovej základne aj ďalšiu rekonštrukciu (napr. rekonštrukcia sociálnych zariadení, prestavba interiéru, bezbariérové vstupy, zateplenie budovy apod.) nie sú oprávnené.
- Projekty poľnohospodárskych podnikov nie sú oprávnené.
- Projekty lesných podnikov nie sú oprávnené.

Obmedzenia vo vzťahu k oprávneným/neoprávneným výdavkom v rámci operačného cieľa 3.1. pre III. skupinu oprávnených aktivít - Riešenie kvality ovzdušia a skvalitňovanie a odborná podpora monitorovania emisií a kvality ovzdušia podľa požiadaviek EÚ ako aj skvalitnenie Národného emisného informačného systému (NEIS):

- V rámci skupiny III. B,C,D,E,F nebudú podporované projekty žiadateľov, ktoré podľa povahy aktivity nie sú správcom NMSKO, skúšobným laboratóriom rezortu ŽP, referenčným laboratóriom pre odbor meraní „Imisie – emisie“ a orgánom štátnej správy pre kontrolu zdrojov a meraní podľa zákona č. 478/2002 Z. z. o ovzduší.
- Projekty výsadby a regenerácie izolačnej zelene na iných miestach ako pre tento účel vymedzených v platnej územnoplánovacej dokumentácii (v platnom územnom pláne) nie sú oprávnené.

- Nakúpená čistiaca technika bude oprávnená len za podmienky jej použitia výlučne pre čistenie pozemných cestných komunikácií.
- Projekty na nákup čistiacej techniky pozemných komunikácií sú oprávnené, ak je v projekte uvedené, že nakúpená technika bude používaná vo všetkých oblastiach riadenia kvality ovzdušia, ktoré sú situované v území, ktoré predložený projekt pokrýva.
- Neoprávnené budú projekty súvisiace s reorganizáciou a presmerovaním dopravy (rozšírenie križovatiek, realizácia zelenej vlny, výstavba obchvatov, prekládka ciest, ...).

8. OPRÁVNENOSŤ MIESTA REALIZÁCIE PROJEKTU

Pre túto výzvu je oprávneným miestom realizácie projektu celé územie Slovenskej republiky okrem regiónu NUTS II Bratislavský kraj.

9. ČASOVÁ OPRÁVNENOSŤ REALIZÁCIE PROJEKTU

Minimálna a maximálna časová oprávnenosť realizácie projektu nie je stanovená.

10. KRITÉRIA PRE VÝBER PROJEKTOV

Kritériá pre výber projektov zahŕňajú hodnotiace a výberové kritériá. Hodnotiace kritériá sa používajú pri odbornom hodnotení projektov odbornými hodnotiteľmi. Definované sú v nadväznosti na charakter danej prioritnej osi, resp. operačných cieľov a ich skupín aktivít v rámci Programového manuálu OP ŽP. Výberové kritériá sú určené pre Výberovú komisiu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky pre projekty z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu pri rozhodovaní o odporúčení schváliť/neschváliť jednotlivé žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Podrobne sú hodnotiace a výberové kritériá uvedené v samostatnom dokumente, ktorý je súčasťou tejto výzvy.

11. PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI A PODPORY URČENÉ V SCHÉMACH ŠTÁTNEJ POMOCI

Podmienky poskytnutia pomoci a podpory pre subjekty súkromného sektora ako aj sektora verejnej správy, na ktoré sa vzťahuje *Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry pre ochranu ovzdušia pre programové obdobie / roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc)* alebo *Schéma štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pre programové obdobie / roky 2007 – 2013 (skupinová výnimka)* sú uvedené priamo v príslušnej schéme štátnej pomoci, ktorá je súčasťou tejto výzvy.

Vo vzťahu k preukázaniu potreby poskytnutia pomoci v súlade s článkom J. Kritérium nevyhnutnosti *Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry pre ochranu ovzdušia pre programové obdobie / roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc)* sa uplatňujú tiež ďalšie podmienky poskytnutia pomoci v zmysle bodu 12. tejto výzvy.

12. ĎALŠIE PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI ALEBO PODPORY

Forma pomoci

Pomoc je poskytovaná ako nenávratný finančný príspevok.

Výška pomoci (minimálna a maximálna)

Minimálna výška pomoci na projekt sa nestanovuje. V rámci tejto výzvy sú oprávnené žiadosti, ktorých celkové náklady neprevyšujú sumu 25 miliónov EUR.

Intenzita pomoci

Maximálna miera spolufinancovania je podľa jednotlivých typov prijímateľa stanovená v kapitole 5. Oprávnenosť žiadateľa.

Prioritné témy

V rámci tejto výzvy bude podporená nasledovná kategória prioritných tém v zmysle Nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja., príloha č. II, dimenzie „Prioritná téma“:

47	Kvalita vzduchu
----	-----------------

Ďalšie podmienky poskytnutia pomoci alebo podpory, najmä vo vzťahu k oprávnenosti žiadateľa, ku kritériám formálnej správnosti žiadosti, k vysporiadaniu majetkovo-právnych vzťahov, k záložnému právu, ako aj v súvislosti s bodom 11. tejto výzvy, sú podrobne uvedené v samostatnom dokumente, ktorý je súčasťou tejto výzvy.

PRÍLOHY VÝZVY

I. FORMULÁR ŽIADOSTI O NFP

II. PRÍRUČKA PRE ŽIADATEĽA

III. VZOR ZMLUVY O POSKYTNUTÍ NFP

PODPORNÉ DOKUMENTY A INFORMÁCIE

- Operačný program Životné prostredie
- Programový manuál Operačného programu Životné prostredie (v 4.1)
- Schéma štátnej pomoci pre zlepšenie a rozvoj infraštruktúry pre ochranu ovzdušia pre programové obdobie / roky 2007 – 2013 (regionálna pomoc)

- **Schéma štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti ochrany ovzdušia a minimalizácie nepriaznivých vplyvov zmeny klímy pre programové obdobie / roky 2007 – 2013 (skupinová výnimka)**
- **Pomôcka k určeniu veľkosti podniku pre účely štátnej pomoci pre programové obdobie/roky 2007 – 2013**
- **Často kladené otázky (FAQ)**
- **Manuál pre informovanie a publicitu**
- **Usmernenie riadiaceho orgánu k oprávnenosti výdavkov pre projekty financované z ERDF a KF v rámci Operačného programu Životné prostredie na programové obdobie 2007 – 2013 (v 6.0)**
- **Informácia pre žiadateľov o nenávratný finančný príspevok v rámci výziev na predkladanie žiadostí o NFP zverejnených po 1. 1. 2009 v súvislosti so zavedením meny euro v SR**